

Bildande av Valö naturreservat i Kinda kommun

Länsstyrelsen Östergötlands beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som framgår av den heldragna svarta linjen på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet. Enligt 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård, bilaga 5.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen upphäver med stöd av 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken Länsstyrelsens beslut från 3 april 2006 [dnr 511-2569-03 (0513-217)] om naturreservatet Valö med tillhörande skötselplan.

Syftet med reservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer. Områdets urskogsartade lövskog med stort inslag av ädellövträd och bergbranter ska bevaras. Även andra ingående naturmiljöer ska bevaras och vid behov restaureras. I naturreservatet ska finnas en stor mängd mycket gamla träd, grov död ved och andra strukturer som är viktiga för arter representativa för lövrik naturskog. Syftet med naturreservatet är även att utpekade livsmiljöer enligt Natura 2000 skall uppnå eller bibehålla ett gynnsamt tillstånd. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska nås genom att naturreservatet undantas från skogsbruk och andra skadliga åtgärder. Delar av reservatet utvecklas fritt

2025-11-12

medan andra delar sköts med naturvårdande skötsel som efterliknar naturliga processer. Naturvårdande skötsel så som friställning av vidkroniga lövträd, veteranisering av yngre träd, hävd och röjning av igenväxningsvegetation kommer att bli aktuella. Områden med planterad gran avvecklas och tillåts att utvecklas till lövskog och blandskog. Omvälvande störningar i form av bland annat insektsangrepp kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär. Detta är en del av skogens utveckling. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Skälen enligt 7 kap. 5 § första stycket miljöbalken

Skogen i området är gammal och har i stora delar varit orörd länge. Här finns därför gott om död ved och en rad rödlistade arter knutna till veden. Största delen av området är utpekad som naturvärdesobjekt och nyckelbiotop i Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering.

Naturtyperna i reservatet ingår i en grön infrastruktur för ädellöv, triviallöv, gran och tall. Det innebär bra förutsättningar för en stor andel av de hotade och skyddskrävande arter som lever i denna naturtyp att kunna fortleva i landskapet i livskraftiga bestånd.

Reservatet utgörs till största delen av ett Natura 2000-område med namnet Valö och sitekod SE0230313. Följande naturtyper och arter enligt EU:s art- och habitatdirektiv är kända i området och utgör prioriterade bevarandevärden:

Taiga, naturtypskod 9010

Nordlig ädellövskog, naturtypskod 9020

Ädellövskog i branter, naturtypskod 9180

Grön sköldmossa *Buxbaumia viridis*

Ekoxe *Lucanus cervus*

Spillkråka *Dryocopus martius*

Föreskrifter

Förutom de föreskrifter som anges nedan gäller också annan lagstiftning i reservatet.

2025-11-12

A. Inom reservatet gäller följande inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. framföra motordrivet fordon på annat än markerad väg på kartan i bilaga 1;
3. uppföra byggnad, eller annan anläggning, såsom exempelvis mast, torn, väg eller ledning i luft, mark eller vatten;
4. anordna upplag;
5. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;
6. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
7. ta bort eller upparbeta dött träd eller delar av träd eller vindfälla, med undantag för att död ved som faller över stig, väg, kraftledning eller fornlämning får flyttas till annan del av reservatet.

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

8. ändra floran eller faunans sammansättning genom att införa nya arter för området;
9. genomföra förändringar av elnätet.

A-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken.

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen ägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande åtgärder genomförs inom reservatet:

1. utmärkning av, och information om, reservatet;

2025-11-12

2. iordningställande, markering och underhåll av friluftsanläggningar som informationstavlor, vandringsled samt eventuellt ytterligare anordning för friluftslivet;
3. naturvårdande skötsel i form av friställning av vidgreniga eller ljusgynnade naturvärdesträd och efterträdare, hamling, veteranisering, avveckling av planterad gran och inväxande yngre barrträd, restaurering av löväng, utveckling av brynmiljöer och åtgärder för att gynna lövföryngring;
4. hävd genom slätter och bete samt tillhörande skötsel till hävdade marker så som exempelvis stängsling;
5. småskaliga riktade åtgärder för hotade arter kan bli aktuella i delar av området, såsom småskalig markstörning, holkar eller sandbäddar för pollinerare;
6. bekämpning av invasiva eller för området främmande arter;
7. begränsa och/eller förhindra storskaliga angrepp av granbarkborre genom fällning och barkning av färskt angripna granar samt rotkapning och barkning av vindfällda granar. Fällda träd ska i första hand lämnas i naturreservatet, men fällda färskt angripna träd kan i undantagsfall transporteras ut om områdets prioriterade bevarandevärden påtagligt hotas;
8. undersökningar eller uppföljning av växt- och djurliv samt av mark- och vattenförhållanden och uppföljning av förvaltningsåtgärder.

B-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken.

C. Länsstyrelsen beslutar att utöver vad som annars gäller ska följande föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom reservatet gälla. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
2. utöva bergsklättring;
3. gräva upp kärleväxter, plocka mossor, lavar eller svampar med undantag av matsvamp;

2025-11-12

4. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, gräva, rista, hacka eller måla.

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

5. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet;
6. utföra undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

C-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Undantag från föreskrifterna

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård, skötsel och uppföljning och som framgår av föreskrifter under B. Föreskrifterna under C ska inte utgöra hinder för att samla enstaka individer ryggradslösa djur eller enstaka exemplar av kryptogamer för artbestämning.

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uttransport av fällt vilt med stöd av terrängkörningsförordningen. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.

Träd som riskerar att falla på objekt så som ledning, byggnad, tomt, kulturlämning, väg, anläggning eller anordning, får efter avstämning med förvaltaren fällas och placeras inom naturreservatet.

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för skötsel av befintliga anläggningar i nuvarande omfattning och enligt servitut och avtal så som:

- Underhåll och nyttjande av befintliga vägar markerade på beslutskartan i bilaga 1. Vägar får underhållas så att de motsvarar ursprunglig funktion/standard. Träd och grenar som faller från naturreservatet över vägområde får kapas och läggas inom naturreservatsområdet.
- Drift, underhåll och reparation av befintliga luftledningar med ledningsgator efter avstämning med förvaltaren. Även i

2025-11-12

anslutning till ledningsgatorna kan viss toppning och beskärning av träd genomföras. Nyttjande av motordrivna maskiner i, till och från ledningsstråket, samt tillfällig parkering av fordon är tillåtet. Vid alla tillfällen utom under akut pågående driftstörning sker avstämning med Länsstyrelsens reservatsförvaltare för att gemensamt finna bäst framkomliga väg. Vid akuta åtgärder kan avstämning ske i efterhand.

Upplysning om andra gällande bestämmelser

Länsstyrelsen vill påminna om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än naturreservatsföreskrifterna gäller för området, bland annat kulturmiljölagen (1988:950), terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng. Delar av området utgör strandskyddsområde och strandskyddsbestämmelser gäller enligt 7 kap. miljöbalken. Bryggor och byggnader uppförda efter 1975 kräver dispens från strandskyddsbestämmelser. Enligt fridlysningsbestämmelserna är alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa svamp-, växt och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen. Enligt 7 kap 1 § miljöbalken ska var och en som utnyttjar allemansrätten eller annars vistas i naturen visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med den. Samråd enligt 12 kap. 6 § MB kan komma att krävas för verksamheter som inte är begränsade i föreskrifterna.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 4.

Förvaltare för naturreservatet ska vara Länsstyrelsen Östergötland.

2025-11-12

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen bedömer att bildandet av Valö naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och med gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av Valö naturreservat inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoseas.

Konsekvensutredning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, i den omfattning det behövs göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att allemansrätten inte väsentligt påverkas av beslutet.

Agenda 2030, miljö kvalitetsmål och ekosystemtjänster

Bildandet av Valö naturreservat är en del av uppfyllandet av miljö kvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat. Det är också en del av uppfyllandet av FN:s konvention om biologisk mångfald och de globala hållbarhetsmålen, Agenda 2030 och då särskilt mål nummer 15, Ekosystem och biologisk mångfald.

Länsstyrelsen bedömer att Valö naturreservat bidrar med flera olika ekosystemtjänster tack vare bevarande av biologisk mångfald och varierande miljöer som är basen för många andra ekosystemtjänster. Skogsmiljöerna fungerar som livsmiljö men även som en form av klimatanläggning och reningsverk. De olika livsmiljöerna fyller funktioner som lek- bo-, skydds- och rastplatser. Bevarandet av en variation av livsmiljöer och en hög biologisk mångfald bidrar till ett landskap som är generellt bättre rustat för klimatförändringar.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena vid Valö uppmärksammades 1995 och 2000 vid Skogsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper på fastigheten och senare vid Länsstyrelsens kartläggning av naturvärden i samband med reservatsbildningen.

Reservatsbildning

Inför reservatsbildningen 2006 genomfördes en värdering av området av Svensk fastighetsvärdering AB i samråd med markägarna och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Länsstyrelsen med markägaren och kom överens om ekonomisk ersättning för intrånget i markanvändningen som blir konsekvens av naturreservatsbildningen. Under 2024 meddelade markägaren att denne gärna ville utöka reservatet. Området avgränsades och värderades i samråd med berörd markägare. Den 17 april 2025 slöts ett avtal om intrångsersättning med markägaren för det intrång som reservatsföreskrifterna kommer att innebära.

Motivering till beslutet

Den främsta anledningen till att beslut och skötselplan för Valö naturreservat revideras är att reservatet utvidgas. Det tidigare beslutet är från 2006 och reservatet ingår även i Natura 2000-området Valö (SE02030314). Genom detta beslut utvidgas området med cirka 1,9 hektar.

Valös skötselplan från 2006 utgör juridiskt en del av reservatsbeslutet 2006-05-03 enligt 7 kap. 4-6 §§ miljöbalken eftersom hänvisningar till skötselplanen finns med i beslutets B-föreskrifter. Men B-föreskrifterna bör vara fristående från skötselplanen så att fastighetsägaren, utifrån vad som anges enbart i beslutsdokumentet, ska veta vad denne ska tåla enligt 7 kap 6 § miljöbalken.

I de tidigare B-föreskrifterna framgår det i syftet att skogen i stort sett lämnas för fri utveckling. Initialt kunde dock vissa åtgärder för att främja lövskogsutvecklingen i delar av området genomföras. Sedan reservatet bildades har dock igenväxning skett i vissa delar och det finns ett behov av att friställa äldre lövträd som idag riskerar att skuggas ut samt att till viss del hålla tillbaka barrträd som annars

2025-11-12

riskerar att påverka återväxten av lövträd negativt. Även i den tillkommande delen av reservatet finns det träd som påverkas negativt av igenväxning. I denna del finns det även behov av hävd för att gynna bland annat kärlväxter och svampar. Även i bevarandeplanen för Natura 2000-området framgår det att en viss bortröjning av gran och annan igenväxning behövs för att framförallt gynna de äldre lövträden.

De nya B-föreskrifterna möjliggör därför tillägg av skötsel i form av friställning av grova lövträd (främst ek), veteranisering av yngre träd, hävd och röjning av igenväxningsvegetation. Skötselåtgärderna kommer främst att gynna reservatets höga naturvärden knutna till lövträd inom naturtyperna taiga (9010), nordlig ädellövskog (9020) och ädellövskog i branter (9180).

Invasiva eller andra, för reservatet, främmande arter kan komma att hota naturvärden i området och därmed bli ett problem sett utifrån naturreservatets syfte. Föreskrifterna för naturreservatet bör därför möjliggöra för att vid behov kunna vidta åtgärder för att bekämpa för området invasiva eller främmande arter.

Enligt 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslut som den har meddelat enligt 4-6 §§, om det finns synnerliga skäl. Beslut om upphävande får enligt 7 kap. 7 § fjärde stycket miljöbalken meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område. Länsstyrelsen anser att det inte är skäligt att kräva ytterligare kompensation för upphävandet av det gällande beslutet. Dock utgår kompensation för den tillkommande marken i reservatet. Det nya beslutet kan på ett bättre sätt vårda och skydda de prioriterade bevarandevärdena som det gällande beslutet avsågs att skydda. Skötselplanen för naturreservatet ska från och med nu kunna uppdateras fristående från beslutet vilket även möjliggör att ny kunskap om naturvård kan implementeras om så behövs.

Länsstyrelsen anser att det finns synnerliga skäl att upphäva det gällande beslutet om Valö naturreservat för att ersätta detta med ett nytt beslut med tydligt syfte, utvecklade skäl och föreskrifter samt att besluta om en ny skötselplan så att naturvärdena vårdas och inte riskerar att försvinna.

2025-11-12

Länsstyrelsen önskar besluta om naturreservatets skäl, föreskrifter och skötselplan och utforma ett tydligt syfte för att återskapa en mer naturlig hydrologi vilket gynnar reservatets naturvärden. Detta beslut kommer att i större utsträckning harmonisera med gällande bevarandeplan och möjliggöra att den skötsel som behövs för att bevara och förstärka området naturvärden kan genomföras.

Ett nytt beslut med syfte, skäl och föreskrifter samt tillhörande skötselplan för reservatet har därmed utformats.

Konsekvensutredning för upphävande av tidigare beslut och utvidgning av reservatet

- Tydligare och enklare att uppnå syftet med naturreservatet.
- Möjliggör långsiktig och mer ändamålsenlig förvaltning av utpekade naturvärden i naturreservat och förhindrar att naturvärdena försvinner på grund av motsägelsefulla skrivningar i syfte, mål och sköselförslag.
- Ett förtydligande kring behov och genomförande av skötsel i ett av skötselområdena är föreslagna som förtydligar hur syftet med naturreservatet skall nås.
- Uppenbara fördelar för biologisk mångfald gäller främst arter kopplade till naturtyperna urskogsartad lövskog, lövskog och blandskog.
- Fördelar för friluftslivet kommer främst i form av att tillgängliggöra området för friluftsliv för vissa målgrupper med eventuella leddragningar samt underhåll av dessa.
- Ingen ny ersättningssituation uppstår för den tidigare beslutade reservatsdelen vid revideringen av beslutet för naturreservat.
- Markägaren har kompenserats för den del som reservatet utvidgas med.
- De ekonomiska förpliktelserna för staten (förvaltning av reservatet) kommer att öka något. Främst i form av mer skötsel och eventuellt underhåll av friluftslivsanordningar.
- Valö naturreservat ägs av privata markägare. De privata markägarnas rättigheter kommer inte att påverkas, utöver vad som ersätts för utvidgningen, inga ytterligare förändrade

2025-11-12

inskränkningar av användningen av de ytor som markägaren innehar kommer att beslutas.

Inkomna remissvar

Länsstyrelsen har remitterat förslag till beslut till markägare, E.ON, övriga berörda sakägare, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Kinda kommun, Skogsstyrelsen, Trafikverket, Naturskyddsföreningen i Östergötland och Kinda-Ydre samt Östergötlands ornitologiska förening/BirdLife. Länsstyrelsen har fått svar från Trafikverket, Skogsstyrelsen, SGU och BirdLife.

Trafikverket har meddelat att de inte har några synpunkter och **SGU** har avstått från att yttra sig.

Skogsstyrelsen ställer sig positiv till att området skyddas långsiktigt och tillstyrker att naturreservatet utvidgas enligt presenterat underlag, samt att gällande beslut från 2006 upphävs och ersätts av ett nytt beslut. Skogsstyrelsen ser även positivt på att tidigare skötselplan ersätts med en ny skötselplan som gäller i hela reservatet när det nya beslutet vinner laga kraft, samt att skötselplanen ska kunna uppdateras fristående från beslutet. Skötselplanen förefaller vara ändamålsenlig för att uppnå syftet och det övergripande målet för bevarande och utveckling av områdets naturvärden. Skötselplanen är väl anpassad till reservatets olika naturtyper och bedöms harmonisera med bevarandeplanen för natura 2000. Utvidgning av reservatet förväntas inte försvåra pågående skogsbruk på angränsande skogsfastigheter, då tillgängligheten till angränsande skogsmark inte hindras, samt att befintliga vägar får underhållas motsvarande ursprunglig funktion och standard. De i skötselplanen angivna metoderna för bekämpning av den åttatandade granbarkborren bör vara tillräckliga för att förhindra omfattande angrepp inom reservatet. Skogsstyrelsen vill dock påtala betydelsen av att sätta in bekämpning av granbarkborren i god tid innan angreppen sprids inom reservatet och för att undvika spridning till granbestånd i omgivningen.

I yttrandet från **E.ON Energidistribution AB** framgår det sammanfattningsvis att:

E.ON har ett förstahands- och ett andrahandsyrkande. I första hand anser Eon att det är lämpligast att en 8 meter bred skogsgata utelämnas längs med ledningsträckningen det vill säga att man flyttar gränsen av naturreservatsområdet så att kraftledningsgatan

2025-11-12

ej berörs. Vilket borde vara möjligt då ledningsgatan är precis i naturreservatets gräns. Ifall skogsgatan eller övriga ledningar inte undantas från naturreservatsområdet tillstyrker E.ON förslag till beslut under förutsättning att nedanstående yrkanden om ändringar i föreskrifter införs.

I sitt andrahandsyrkande tillstyrker E.ON förslag till beslut om naturreservat, under förutsättning att nedanstående yrkanden om ändringar i föreskrifter införs, i annat fall motsätter sig E.ON förslaget till beslut. De vill att följande ska framgå i beslutet:

- Normalt underhåll omfattas av akut och skogligt underhåll
- Tillåter motordrivna maskiner i, till och från ledningsstråket, även innefattande parkering av fordon
- Akuta åtgärder får ske men att samråd/meddelande till Länsstyrelsen kan ske i efterhand
- Det ska framgå i föreskrifterna att förändring av elnätet får tillståndsprövas
- Drönare är tillåtet vid ledning vid besiktning
- Det ska inte ska utgöra något hinder för att kunna ersätta befintlig luftledning med markförlagd kabel

E.ON framför därefter att de förutsätter att hänsyn tas till ovanstående synpunkter så att de kan sköta om sina anläggningar enligt gällande föreskrifter och standarder.

BirdLife ser positivt på en utvidgning av naturreservatet. De tycker att förslagen till beslut och skötselplan är väl genomarbetade och mål och åtgärder bedöms leda till en positiv utveckling för fågellivet i området. Förutom några redaktionella synpunkter vill de lyfta fram följande punkter:

- En inventering av fåglar inom området under häckningstid bör genomföras för att se över traktens fågelfauna. En inventering skulle ge värdefull kunskap om vilka hotade arter som eventuellt förekommer i området, vilket i sin tur möjliggör anpassade åtgärder för att gynna dessa.
- Vi ser mycket positivt på förslaget om att hålla lövängen öppen. Denna miljö är av stor betydelse för flera hotade

2025-11-12

fågelarter. En bibehållen hävd kan skapa goda förutsättningar för att ett flertal hotade arter ska kunna etablera sig och trivas om de inte redan återfinns i området.

- I samrådsunderlaget nämns att mindre hackspett förekommer i området. Denna art trivs som bäst i områden med olika lövträd. Detta eftersom olika trädslag utgör viktiga födokällor under olika år. I samrådsunderlaget finns en viss motsägelse mellan skötselområde 2 (s. 41), där ingen generell röjning av yngre löv föreslås, och avsnittet om disposition och skötsel (s. 33), där friställning av ljusgynnade naturvärdesträd och efterträdare nämns. Vi föreslår ett förtydligande för att säkerställa långsiktig variation i trädskiktet. Genom att selektivt gynna mindre vanliga trädslag kan man motverka att de försvinner genom den tänkta naturliga självgallringen.
- Flera fågelarter är i behov av flerskiktad skog. Om buskskikt saknas kan fällt material från exempelvis frihuggning av äldre träd samlas i högar vilket kan skapa skydd och häckningsplatser.

Under externremisstiden har det även inkommit ett **internt yttrande** från reservatsförvaltningen. Förvaltningen har valt ut Valö som ett lämpligt reservat som kan ingå i EU:s LIFE-projekt grazed woods. För att få till ett optimalt betesområde skulle det även behöva vara tillåtet att beta delar av skötselområde 2.

Bemötande av inkomna remissvar

Gällande **E.ONs** förstahandsyrkande refererar de till en kraftledningsgatan som är belägen inom den del av naturreservatet som beslutades år 2006. För att upphäva naturreservatet på den aktuella platsen skulle det krävas särskilda skäl vilket Länsstyrelsen inte bedömer att det finns i detta fall.

När det kommer till **E.ONs** andrahandsyrkande har kompletteringar gjorts i undantaget som rör drift, underhåll och reparation av befintliga luftledningar med ledningsgator för att innefatta nyttjande av motordrivna maskiner, parkering av fordon, toppning och beskärning utanför skogsgatan samt att avstämning med Länsstyrelsen kan ske i efterhand vid akuta åtgärder. Länsstyrelsen instämmer även med yrkandet att förändringar i elnätet bör kunna tillståndsprövas och har därmed lagt till föreskriften A11 för att

2025-11-12

möjliggöra förändringar av elnätet efter tillståndsprövning. Att ersätta luftledningen med markförlagd kabel är också en åtgärd som omfattas av tillståndsprövningen för förändringen av elnätet. När det kommer till användandet av drönare är detta inte förbjudet enligt reservatets föreskrifter.

Länsstyrelsen instämmer med **BirdLife** att en fågelinventering vore värdefull och har därför kompletterat skötselplanen med en rekommendation om att det bör genomföras. Gällande förslaget om att gynna för området ovanliga trädslag har detta skrivits in som en åtgärd i skötselområde 2. När det kommer till åtgärder för buskskiktet och död ved så är målsättningen för området inte att göra det buskfritt, men att det kan finnas behov av att hålla efter igenväxningsvegetation så som exempelvis ung gran eller lövsly som hotar andra höga naturvärden. Död ved från åtgärderna samlas med fördel i högar på lämpliga platser.

Gällande det **interna yttrandet** från reservatsförvaltningen bedöms det rimligt att även delar av skötselområde 2 kan ingå i ett extensivt bete för att gynna naturvärdena, främst delområde 2a. Även markägarna ställer sig positiva till detta.

Övrigt

Natura 2000

Livsmiljöer och arter som är utpekade enligt Natura 2000 ska uppnå eller bevara ett gynnsamt tillstånd. Detta innebär att verksamheter eller åtgärder som kan orsaka betydande påverkan på områdets livsmiljöer, och/eller störa arter i området, kräver tillstånd enligt 7 kap. 28a § första stycket miljöbalken.

Verksamheter som är direkt förenliga med områdets förvaltning och skötsel kräver ej tillstånd (7 kap. 28a §, andra stycket miljöbalken). Åtgärder enligt fastställd skötselplan kan dock kräva tillstånd.

Om verksamheten eller åtgärden kräver en tillståndsprövning ska en specifik miljöbedömning göras. Detta innebär att tillståndsprövningen ska föregås av ett avgränsningssamråd, samt att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) bifogas ansökan om tillstånd (6 kap. 28 § miljöbalken). MKB:n ska belysa hur områdets utpekade livsmiljöer och arter påverkas.

2025-11-12

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avdelning C, vilka gäller omedelbart.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövdingen Gunilla Svantorp med naturvårdshandläggaren Marika Sjödin som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Marina Verbova, samhällsplaneraren Stanislav Ilic, länsjuristen Anna Isaksson, handläggaren för jordbrukarstöd Anna Sandell och antikvarien Malin Svarvar medverkat.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

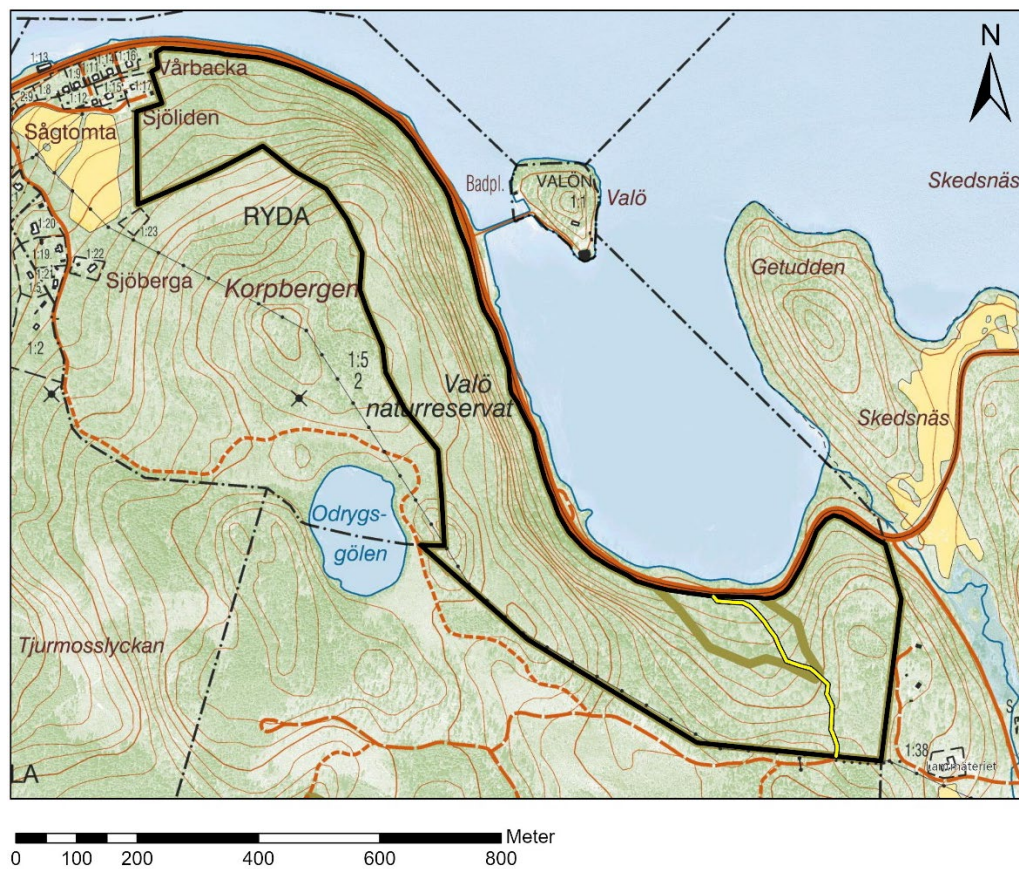
Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Sändlista (Finns hos Länsstyrelsen)
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

2025-11-12

Bilaga 1, Beslutskarta

Beslutskarta tillhörande beslut om Valö naturreservat, NVR-id 2004568. Naturreservatet är avgränsat med heldragen svart linje, vägen som går genom reservatet är markerad med gul linje. © Lantmäteriet geodatasamverkan, © Naturvårdsverket.